Μήπως χρειάζονται καλύτεροι γονείς; (Thomas L. Friedman, New York Times)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 19 Δεκεμβρίου, 2011

Τα τελευταία χρόνια διαβάζουμε όλο και πιο συχνά σε άρθρα και αναλύσεις ότι χρειαζόμαστε καλύτερους δασκάλους στα δημόσια σχολεία μας και ότι, αν δεν έβαζαν εμπόδια τα συνδικάτα των δασκάλων, τα παιδιά της Αμερικής θα σκόραραν όσο και της Σιγκαπούρης στους μεγάλους διεθνείς διαγωνισμούς. Αναμφίβολα, ένας καλός δάσκαλος μπορεί να επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό την επίδοση ενός μαθητή: χρειάζεται να στρατολογούμε, να εκπαιδεύουμε και να ανταμείβουμε τέτοιους δασκάλους. Υπάρχει όμως και κάτι άλλο που δείχνουν νεότερες μελέτες: χρειαζόμαστε και καλύτερους γονείς. Οι γονείς που εστιάζουν στην εκπαίδευση των παιδιών τους μπορούν κι αυτοί να επηρεάσουν τις επιδόσεις τους.

Κάθε τρία χρόνια, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) διεξάγει διαγωνισμούς ως μέρος του Διεθνούς Προγράμματος Αξιολόγησης Μαθητών (PISA), κατά τους οποίους εξετάζει 15χρονους, σε οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες, ως προς την κατανόηση γραπτού κειμένου και την ικανότητά τους να χρησιμοποιούν ό, τι έχουν μάθει στα μαθηματικά και τις επιστήμες για να λύσουν πραγματικά προβλήματα. Οι 15χρονοι της Αμερικής [και της Ελλάδας, πρέπει να προσθέσουμε, σ. τ. μ.] υπολείπονται κατά πολύ των συνομηλίκων τους από χώρες όπως η Σιγκαπούρη και η Φινλανδία.

Για να κατανοηθεί καλύτερα γιατί άλλοι μαθητές αριστεύουν και άλλοι όχι, ο Αντρέας Σλάιχερ, ο οποίος επιβλέπει τις εξετάσεις του PISA, πήρε την πρωτοβουλία να κοιτάξει και πέρα από τις σχολικές τάξεις. Ετσι (το 2006 σε 4 χώρες και το 2009 σε άλλες 17) η ομάδα του PISA πήρε συνεντεύξεις από γονείς 5.000 μαθητών σχετικά με το πώς ανατρέφουν τα παιδιά τους και κατόπιν συνέκρινε τις απαντήσεις με τα αποτελέσματα των εξετάσεων. Πριν από λίγο καιρό, το PISA δημοσίευσε τα τρία κύρια ευρήματα της έρευνας: «Οι 15χρονοι μαθητές που οι γονείς τους διάβαζαν συχνά βιβλία μαζί τους την πρώτη χρονιά του δημοτικού», μου συνόψισε ο Α. Σλάιχερ, «εμφάνισαν σημαντικά καλύτερα αποτελέσματα από εκείνους που οι γονείς τους διάβαζαν μαζί τους σπανίως ή καθόλου. Δεύτερον, το πλεονέκτημα όσον αφορά τους μαθητές που οι γονείς τους τους διάβαζαν στα πρώτα σχολικά τους χρόνια είναι προφανές, ανεξαρτήτως κοινωνικοοικονομικού υπόβαθρου. Και τρίτον, η ενασχόληση των γονιών με τα 15χρονα παιδιά τους συνδέεται επίσης στενά με τις

καλύτερες επιδόσεις στο PISA».

Ο Σλάιχερ μου εξήγησε ότι «και μόνο να ρωτήσεις το παιδί σου πώς ήταν η μέρα του στο σχολείο και να δείξεις γνήσιο ενδιαφέρον για τα μαθήματα που κάνει μπορεί να έχει την ίδια αποτελεσματικότητα με ώρες φροντιστηρίου. Είναι κάτι που μπορεί να κάνει ο κάθε γονιός, άσχετα από το μορφωτικό ή το κοινωνικό του επίπεδο».

Το είδος της γονεϊκής ενασχόλησης είναι επίσης σημαντικό. Οπως σημειώνεται, π. χ., στην έρευνα του PISA, «η διαφορά επίδοσης στην κατανόηση κειμένου είναι μεγαλύτερη, όταν οι γονείς διαβάζουν βιβλία με τα παιδιά τους, όταν μιλούν μαζί τους για το τι έκαναν στη διάρκεια της μέρας και όταν τους αφηγούνται ιστορίες», ενώ είναι μικρότερη όταν απλώς παίζουν με τα παιδιά τους.

Πρόσφατη μελέτη του αμερικανικού Κέντρου Δημόσιας Εκπαίδευσης κατέληξε σε παρεμφερή ευρήματα, που δημοσιεύτηκαν από τη διευθύντρια του Κέντρου, Πατ Μπαρθ, στο τελευταίο τεύχος της American School Board Journal. Η μελέτη «Πώς η γονεϊκή φροντίδα επηρεάζει τις σχολικές επιδόσεις» κατέληξε σε συμπεράσματα που «προκαλούν κάποια έκπληξη», όπως γράφει η Π. Μπαρθ. «Η γονεϊκή ενασχόληση μπορεί να πάρει πολλές μορφές, όμως μόνο ορισμένες από αυτές σχετίζονται με υψηλότερες μαθητικές επιδόσεις. Οι γονεϊκές δράσεις που υποστηρίζουν τη μάθηση των παιδιών στο σπίτι είναι πιο πιθανό να επηρεάσουν θετικά τα ακαδημαϊκά επιτεύγματα στο σχολείο».

«Ελέγχετε τη σχολική δουλειά του παιδιού στο σπίτι· βεβαιώνεστε ότι το παιδί πηγαίνει στο σχολείο· ανταμείβετε τις προσπάθειές του και συζητάτε ενθαρρυντικά την ιδέα να πάει στο πανεπιστήμιο. Ολα αυτά συνδέονται με την καλύτερη παρακολούθηση των μαθημάτων, υψηλότερους βαθμούς και καλύτερη προετοιμασία για το πανεπιστήμιο».

Χωρίς αμφιβολία, δεν υπάρχει υποκατάστατο του καλού δασκάλου. Είναι ό, τι πιο πολύτιμο για την εκπαίδευση. Όμως, ας μη ρίχνουμε όλο το βάρος στους δασκάλους. Οι καλύτεροι γονείς μπορούν να κάνουν τον κάθε δάσκαλο πιο αποτελεσματικό.

(Πηγή: "Καθημερινή" 11/12/11)